/05

Den 3. marts 2005 blev i sag nr. 63.139:

xxxx xxxxx
xxxxxxxx xxxx xxx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i PFA Pension, klager over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at det ikke findes sandsynliggjort, at skaden skyldtes et ulykkestilfælde.

Det fremgår af journaloplysninger fra H. Hospital, at klageren i 1989/1990 har været undersøgt og behandlet for en hoftelidelse.

Overlæge, dr. med. T.K., specialist i ortopædisk kirurgi har på selskabets anmodning udarbejdet speciallægeerklæring af 9/10 2002, hvoraf det bl.a. fremgår:

"**Resume og konklusion:**

Det drejer sig om en knap 57-årig mand, som kommer til skade på arbejdet, hvor han den 20.12.00 glider på gulvet og får en stabel metalprofiler ned over sig.

Efterfølgende vedvarende rygsmerter og behandlet via egen læge, fysioterapeut, praktiserende neurolog med efterfølgende CT-scanning af lænd. Siden vedvarende symptomer på ny. Blevet lægeligt udredet på Københavns Rygcenter og siden på neurokirurgisk afdeling, Rigshospitalet, i 2002.

Har ved CT-scanning fået påvist discusprotrusioner, ved MR-scanning fået påvist en relativ svær degeneration af hele lænden samt udtalt spinalstenose på 3 niveauer i lænden.
Klager fortsat over smerter med snurren ned i højre ben, radikulære fænomener i foden samt spinal claudicatio.
Skadelidte er efter dette indstillet til nøjere udredning med myelografi.

Erhvervsmæssigt har skadelidte arbejdet i sit eget firma med samling af brusekabiner i de sidste 12 år. Har måtte gå på sygedagpenge, idet han ikke har kunne passe arbejdet, og sønnen har overtaget firmaet.

Er fortsat generet af vedvarende smerter, som ovenfor anført, og afventer nøjere udredning.

Billedmæssigt har jeg gennemset scanningen og fundet en relativ svær stenose fra L1 -til L3 samt lumbal kyfose og svær degeneration.

Klinisk svarer tilstanden til ovenstående, med stærkt indskrænket bevægelighed i lænd samt smerter ved bevægelse, men uden neurologiske udfaldssymptomer fra benene.

Samlet foreligger der således en svær degenerativ lænderygslidelse med en spinalstenose og en klinisk spinal claudicatio.
Tilstanden er gravist forværret. Anfører selv debut i forbindelse med ovennævnte skadestilfælde, men har tidligere, for en del år tilbage, været udredt ligeledes for lænderygsmerter i henhold til egen læges notat.

Samlet kan man ikke sagsmæssigt sammenkæde de nuværende, demonstrerede objektive forandringer med skadestilfælde, idet det drejer sig om en degenerativ udviklingsproces, men skadelidte har oplevelse af tidsmæssig relation mellem symptomindsættelse og skadestilfælde.

Tilstanden er stationær relativ kort tid efter skadestilfældet.

Der vil formentlig blive tale om videre behandling, muligvis med operation, som i givet fald formentlig vil kunne afhjælpe skadelidtes spinale claudicatiosymptomer.

Sagen forekommer velbelyst og burde kunne afgøres på det foreliggende."

Selskabets lægekonsulent har på baggrund af speciallægeerklæringen vurderet, at der ikke er direkte årsagssammenhæng mellem hændelsen den 20/12 2000 og klagerens nuværende lidelse. Efter konsulentens opfattelse har klageren en svær degenerativ (nedbrydende) lænde/ryglidelse, der er blevet forværret efter uheldet den 20/12 2000, men som ikke skyldes uheldet den 20/12 2000. Dette har selskabet meddelt klageren i skrivelse af 6/11 2002 samtidig med, at selskabet har oplyst, at lægekonsulenten har fundet, at ulykkestilfældet ikke har medført et varigt mén på mindst 25 %.

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og bemærker, at han aldrig har haft ryg-problemer, men alene hofteproblemer, som blev behandlet tilbage i 1989/1990. Han henviser til journaloplysningerne fra H. Hospital.

I selskabets skrivelse af 3/2 2004 til nævnet hedder det bl.a.:

"Det er PFA Pensions opfattelse:

At ulykkesforsikringen ikke dækker en før ulykkestilfældet tilstedeværende sygdom/lidelse.

At PFA Pension principielt kan afvise hele skaden.

At PFA Pension subsidiært kun skal erstatte forværrelsen/differencen mellem forud bestående sygdom/lidelse og skadelidtes sygdomstilstand i dag.

At denne forsikring dækker ved varige mén på 25 procent eller derover, og at det ikke er vores rådgivende overlæges opfattelse, at det varige mén, der alene hidrører fra hændelsen den 20. december 2000, overstiger 25 procent."

Klageren fastholder i skrivelse af 18/2 2004 til nævnet, at ulykken er den direkte og væsentligste årsag til hans gener.

Klageren har indhentet en udtalelse af 16/6 2003 fra overlæge, dr.med. M.K., Rigshospitalet, hvoraf det bl.a. fremgår:

> "Ovennævnte patient er af undertegnede blevet opereret den 04.02.03 og den 04.04.03 for en lumbal spinalstenose, det vil sige en forsnævring i rygmarvskanalen fremkaldt af slidgigt.
>
> Patienten oplyser, at han før ulykkestilfældet den 20.12.00 ikke havde lænderygproblemer, og at han i forbindelse med ulykkestilfældet fik et direkte lænderygtraume og umiddelbart herefter opsøgte egen læge.
> Det er korrekt, at patienten forud for ulykkestilfælde havde været til undersøgelse, men dette skulle have drejet sig om en hoftelidelse som blev undersøgt på H. hvor man efterfølgende afstod fra operation.
>
> Det er således patientens opfattelse, at rygsymptomerne er opstået efter det omtalte ulykkestilfælde den 20.12.00.
> Der kan således meget vel have været tale om en forudbestående slidgigtlidelse i ryggen, som er blevet symptomgivende, subsidiært væsentligt forværret i forbindelse med omtalte ulykkestilfælde."

Klagerens egen læge T.D. har i skrivelse af 16/2 2004 til nævnet bl.a. anført:

> "Jeg er ny læge for klienten, og må konstatere at der har været mangelfuld journalføring omkring ulykkestilfældet d. 20.12.00, hvor klienten gled i en stump aluminium og slog ryggen. Forud for dette har der aldrig nogensinde været rygproblemer. Klienten bliver efterfølgende pga rygsmerter undersøgt omfattende, og det viser sig at han har spinalstenose og små discusprolapser lumbalt. Disse lidelser kan næppe være forklaringen på at han akut får rygsmerter efter ulykkestilfældet, og må til fysioterapeut, have blokader og på rygcenter. Overlæge M.K. på Rigshospitalet skriver helt klart i sit brev til PFA Pension d. 16.6.2003, at selvom man har slidgigt i ryggen, som ikke giver gener, har ulykkestilfældet medført væsentlige rygproblemer, som har

krævet 3 operationer. Forsikringsselskabet kan ikke tillade sig at se bort fra ulykkestilfældet som væsentlig årsag til at spinalstenosen har givet anledning til operation og kroniske smerter siden."

Selskabet fastholder sin afgørelse og henviser til selskabets rådgivende overlæge, der i skrivelse af 19/4 2004 har anført følgende:

"Patienten har således gener fra en svær gigtlidelse i lænden og delvist med slidgigt i begge hofter.

Disse lidelser opstår ikke ved at man falder over en palle.

Der er tidligere sygehusbehandling og indlæggelse for samme lidelse 10 år inden det aktuelle fald.

Patientens rygsmerter er således udtryk for sygdommens spontane udvikling, og de radiologiske forandringer er således ikke en følge af skaden den 20.12.2000.

Det er således undertegnedes helt klare opfattelse, at det drejer sig om en forud bestående lidelse, som nok kan være blevet noget forværret som følge af det pågældende fald, mens lidelsens årsag og øvrige udvikling ikke er en skadefølge, og at skaden heller ikke har haft den store indvirkning på den fremadskridende gigtlidelse, som patienten har fået diagnosticeret ved avanceret undersøgelsesteknologi.

Det er således min opfattelse, at der ikke foreligger erstatningsberettiget mén som følge af manglende kausalitet."

Sekretariatet har forelagt sagen for Arbejdsskadestyrelsen, der i udtalelse af 18/11 2004 bl.a. anfører:

"Vi vurderer, at der ikke er årsagssammenhæng mellem [klagerens] gener og ulykken den 20. december 2000.

Efter en lægefaglig vurdering er den forudbestående degenerative ryglidelse årsag til [klagerens] gener.

Vi har på den baggrund fastsat méngraden efter ulykken den 20. december 2000 til mindre end 5 procent."

Klageren har i skrivelse af 16/12 2004 meddelt, at hans læge er uenig i Arbejdsskadestyrelsens vurdering, og at han af lægen er henvist til speciallæge i reumatologi.

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**Udbetaling ved ulykkestilfælde**

§ 6. Forsikringen giver ret til erstatning ved ulykkestilfælde, hvorved forstås en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefrakommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af dette til følge.

…

Stk. 3. Forsikringen dækker, hvis et ulykkestilfælde medfører varigt mén på mindst 25 % i henhold til Arbejdsskadestyrelsens til enhver tid gældende méntabel.

…

Undtagen risiko

§ 7. For såvel dødsdækningen som ulykkesdækningen gælder følgende undtagelser.

…

Stk. 5. Gruppeulykkesforsikringen dækker ikke:

1. Ulykkestilfælde, der indtræder som følge af sygdom.
2. Følger af ulykkestilfælde, der beror på latente sygdomsanlæg."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen og finder med henvisning til udtalelsen fra Arbejdsskadestyrelsen, at klageren ikke har godtgjort en sådan årsagssammenhæng mellem uheldet i 2000 og klagerens nuværende lidelser i ryggen, at nævnet kan pålægge selskabet at anerkende ryglidelser som en følgeskade af uheldet, endsige at disse lidelser skulle udgøre 25 % mén.

Herefter, og da nævnet finder, at sagen er tilstrækkelig oplyst til, at nævnet kan træffe afgørelse i sagen,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand

Underskrevet i formandens fravær

Henning Jønsson
direktør